Donderdag, 16 september 2021

AANBEVELINGEN

EUROPEES PARLEMENT

P9_TA(2021)0383

De koers van de politieke betrekkingen tussen de EU en Rusland

Aanbeveling van het Europees Parlement van 16 september 2021 aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid betreffende de koers van de politieke betrekkingen tussen de EU en Rusland (2021/2042(INI))

(2022/C 117/18)

Het Europees Parlement,

— gezien zijn eerdere resoluties over Rusland, en met name die van 18 september 2014 over de situatie in Oekraïne en de stand van zaken in de betrekkingen tussen de EU en Rusland ([1]), van 11 juni 2015 over de strategische militaire situatie in het Zwarte Zeebekken na de illegale annexatie van de Krim door Rusland ([2]), van 16 maart 2017 over de Oekraïense gevangenen in Rusland en de situatie op de Krim ([3]), van 14 juni 2018 over de Georgische bezette gebieden tien jaar na de Russische inval ([4]), van 23 november 2016 over de strategische communicatie van de EU in reactie op negatieve EU-propaganda door derden ([5]), van 12 maart 2019 over de stand van zaken in de politieke betrekkingen tussen de EU en Rusland ([6]), van 19 september 2019 over het belang van Europese herinnering voor de toekomst van Europa ([7]), van 19 december 2019 over de Russische wet inzake buitenlandse agenten ([8]), van 17 september 2020 over de situatie in Rusland: de vergiftiging van Aleksej Navalny ([9]), van 21 januari 2021 over de arrestatie van Aleksej Navalny ([10]), van 29 april 2021 over Rusland, de zaak Aleksej Navalny, de toenemende militaire aanwezigheid aan de grens met Oekraïne en de Russische aanvallen in Tsjechië ([11]), en van 10 juni 2021 over de actie van Rusland om Duitse ngo's op de lijst van "ongewenste organisaties" te zetten en de detentie van Andrej Pivovarov ([12]),

— gezien het Handvest van de VN, het VN-Verdrag inzake het recht van de zee, de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en het Verdrag van de Raad van Europa tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden,

— gezien het lidmaatschap van de Russische Federatie van de Raad van Europa en van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) en de daaruit voortvloeiende verbintenissen en verplichtingen,

— gezien de beperkende maatregelen die de EU heeft genomen als reactie op de crisis in Oekraïne, die sinds 2014 van kracht zijn,

— gezien het pakket maatregelen ter uitvoering van de akkoorden van Minsk, dat op 12 februari 2015 in Minsk werd overeengekomen en ondertekend, en in zijn geheel werd bekrachtigd bij Resolutie 2202 (2015) van de VN-Veiligheidsraad van 17 februari 2015,

---

([1]) PB C 234 van 28.6.2016, blz. 14.
([2]) PB C 407 van 4.11.2016, blz. 74.
([3]) PB C 263 van 25.7.2018, blz. 109.
([4]) PB C 28 van 27.1.2020, blz. 97.
([5]) PB C 224 van 27.6.2018, blz. 58.
([6]) PB C 23 van 21.1.2021, blz. 7.
([7]) PB C 171 van 6.5.2021, blz. 25.
([8]) PB C 255 van 29.6.2021, blz. 54.
([9]) Aangenomen teksten, P9_TA(2020)0232.
([10]) Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0018.
([11]) Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0159.
([12]) Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0291.

— gezien de resultaten van de Raad Buitenlandse Zaken van de EU van 14 maart 2016, met name het akkoord over de vijf leidende beginselen die ten grondslag liggen aan het EU-beleid ten aanzien van Rusland, en de conclusies van de Europese Raad van 24 en 25 mei 2021 over Rusland en van 24 juni 2021 over externe betrekkingen,

— gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 16 juni 2021 over "de betrekkingen tussen de EU en Rusland — Weerwerk, druk en dialoog" (JOIN(2021)0020),

— gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 10 juni 2020, "Desinformatie in verband met COVID-19 aanpakken: feiten onderscheiden van fictie" (JOIN(2020)0008),

— gezien de gezamenlijke verklaring van het Internationaal Krimplatform van 23 augustus 2021,

— gezien artikel 118 van zijn Reglement,

— gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A9-0259/2021),

A. overwegende dat Rusland een integraal onderdeel van Europa en het grootste buurland van de Unie is, en dat er tussen Rusland en de EU-lidstaten een sterke historische onderlinge afhankelijkheid, alsook culturele en menselijke banden bestaan; overwegende dat de ontwikkelingen in Rusland, en meer bepaald het Russische beleid en het karakter van zijn autoriteiten rechtstreeks van invloed zijn op de EU en haar onmiddellijke nabuurschap; overwegende dat de EU ondanks de in 2014 opgelegde belemmeringen nog steeds de grootste handelspartner van Rusland is, en Rusland de op vier na grootste handelspartner van de EU; overwegende dat de EU de grootste investeerder in Rusland is;

B. overwegende dat het Parlement onderscheid maakt tussen het Russische volk en het regime van president Poetin, een stagnerende autoritaire kleptocratie onder leiding van een president voor het leven, omringd door een kring van oligarchen; overwegende dat de in deze aanbeveling voorgestelde kritische acties bijgevolg zijn gericht tegen het regime van president Poetin en de criminele activiteiten en het ondemocratische beleid ervan, terwijl wordt benadrukt dat het dringend noodzakelijk is het Russische volk de hand te reiken en te laten zien dat de Europese Unie bereid is aan hun zorgen tegemoet te komen;

C. overwegende dat het voornaamste belang van de EU erin bestaat de vrijheid, stabiliteit en de vrede op het Europese continent en daarbuiten te handhaven, die worden bedreigd door het agressieve externe beleid van de Russische autoriteiten, dat een van de belangrijkste uitdagingen vormt voor de strategische en buitenlandse beleidsagenda van de EU;

D. overwegende dat een democratische toekomst voor Rusland mogelijk is; overwegende dat het Russische volk, zoals alle volken, streeft naar de universele waarden van vrijheid en democratie; overwegende dat de EU het Russische volk concrete voorstellen moet doen voor een wederzijds voordelige samenwerking;

E. overwegende dat de EU-strategie ten aanzien van Rusland moet steunen op twee belangrijke doelstellingen: de externe agressie en binnenlandse onderdrukking door het Kremlin beëindigen en de Russische bevolking actief bijstaan bij het opbouwen van die alternatieve toekomst, wat ten goede zou komen aan alle mensen op het Europese continent, inclusief de Russen;

F. overwegende dat de EU-betrekkingen met de Russische Federatie gebaseerd zijn op de beginselen van het internationaal recht, de grondbeginselen van de OVSE, democratie, vreedzame oplossing van conflicten en goede nabuurschapsbetrekkingen; overwegende dat de huidige Russische regering minachting heeft getoond voor deze beginselen, hoewel zij deze heeft onderschreven; overwegende dat Rusland misbruik maakt van internationale instellingen, in de eerste plaats de VN en de OVSE, om wereldwijd gerechtigheid en conflictoplossing te verhinderen;

G. overwegende dat Rusland in 2019 opnieuw lid is geworden van de Raad van Europa, maar dat de mensenrechten nog steeds op grote schaal worden geschonden en dat Rusland weigert zich te conformeren aan de uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens;

H. overwegende dat het buitenlands beleid van president Poetin duidelijk agressief en revisionistisch is, aangezien hij zich wil profileren als verdediger van de Russische belangen en hij zijn controle probeert uit te breiden naar gebieden die Rusland volgens hem is kwijtgeraakt na het ineenstorten van de Sovjet-Unie en daarna; overwegende dat het regime van president Poetin de volgende doelstellingen hanteert: zijn gezag als grote mogendheid laten gelden; de inmenging in voormalige Sovjetstaten en daarbuiten consolideren; de soevereiniteit van machtige staten boven het recht op soevereiniteit van andere staten plaatsen; het concept van bescherming van etnische Russen in het buitenland gebruiken als rechtvaardiging voor hybride oorlogsvoering en desinformatie; bevroren conflicten gebruiken als strategisch element om zich te bemoeien met de betrokken landen en te voorkomen dat deze landen dichter bij de EU en de NAVO komen; energiebronnen en illegale witwaspraktijken gebruiken als instrument voor manipulatie en

chantage; het model van de liberale democratie ondermijnen en Rusland afschilderen als moreel superieur aan het Westen; de democratie, de democratische oppositie en het recht van vrije meningsuiting in Rusland onderdrukken; overwegende dat het regime van president Poetin met name het multilateralisme en de op de rechtsstaat gebaseerde internationale orde verwerpt en het internationaal recht negeert, met inbegrip van de beginselen die zijn verankerd in het Handvest van de VN, de slotakte van Helsinki van 1975 en het Handvest van Parijs van de OVSE van 1990, wat onder meer blijkt uit de grondwetswijzigingen van 2020, waarvan de goedkeuringsprocedure door de Europese Commissie voor democratie middels het recht (de Commissie van Venetië) als "duidelijk ongepast" werd aangemerkt en in strijd was met zowel de Russische wet als de OVSE-verplichtingen van Rusland; overwegende dat Rusland meer dan duizend uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in de wind heeft geslagen;

I. overwegende dat het huidige regime in Rusland de vrede en veiligheid in Europa bedreigt door stelselmatig de mensenrechten van zijn bevolking te schenden en agressief gedrag te vertonen in zijn buitenlands beleid, met inbegrip van, maar niet beperkt tot: grootschalige militaire oefeningen en troepenopbouw; de illegale en gewelddadige bezetting en annexatie van de Krim; de schending van de territoriale integriteit en de destabilisering van Oekraïne, Georgië en de Republiek Moldavië; het in stand houden van bevroren conflicten en het niet naleven van de staakt-het-vuren-overeenkomsten in Georgië en Oekraïne; vermeende terroristische daden op het grondgebied van EU-lidstaten zoals Tsjechië; cyberaanvallen en aanvallen op gevoelige infrastructuur in EU-lidstaten; schendingen van het internationaal recht; inmenging in verkiezingen; en schendingen van het zee- en luchtruim van landen in het Oostzee- en Zwarte Zeegebied; overwegende dat het uitblijven van een adequaat antwoord van de EU op de verschillende gevallen van Russische agressie sinds de aanval op Georgië in 2008, ertoe heeft geleid dat Rusland agressieve militaire en politieke campagnes blijft voeren, in zowel de eigen buurlanden als daarbuiten, en daarmee de op regels gebaseerde internationale orde en stabiliteit in Europa en daarbuiten verzwakt en uitholt;

J. overwegende dat de Russische regering voorraden van aanvalswapens blijft aanleggen en manschappen blijft stationeren op korte afstand van de EU-grenzen, in de enclave Kaliningrad;

K. overwegende dat overeenkomstig het jongste oordeel van de reflectiegroep van de NAVO, Rusland onder het huidige regime een langetermijnbedreiging vormt voor de Europese veiligheid; overwegende dat Rusland nieuwe militaire bases heeft gevestigd en oude militaire bases heeft gemoderniseerd in het noorden van het land; overwegende dat Rusland zijn Noordelijke Vloot heeft opgewaardeerd tot een militair district, de verschillende takken van zijn strijdkrachten heeft uitgebreid en het concept van "bastionverdediging", dat gericht is op de bescherming van zijn strategische vermogens, nieuw leven heeft ingeblazen; overwegende dat de versterkte aanwezigheid van de NAVO op de oostelijke flank een cruciale rol heeft gespeeld om Rusland van destabiliserende activiteiten te weerhouden, waaronder de toenemende militaire aanwezigheid in het westelijke militair district; overwegende dat de mislukte overeenkomsten op het gebied van wapenbeheersing met Rusland (dat zich bijvoorbeeld heeft teruggetrokken uit het INF-verdrag en het Verdrag inzake het open luchtruim) en het gebrek aan vooruitgang op het gebied van kernontwapening in het kader van het Non-proliferatieverdrag, alsmede de afwijzing door Rusland van het nieuwe Verdrag tot verbod van kernwapens, tot grote bezorgdheid over de veiligheid van de Europese burgers stemt; overwegende dat dit gepaard gaat met een gevaarlijke modernisering van de Russische nucleaire en conventionele arsenalen en hun overbrengingsmiddelen en met de invoering van ontwrichtende technologieën (hypersone raketten die met kernkoppen kunnen worden uitgerust, torpedo's, enz.);

L. overwegende dat het Kremlinregime voornamelijk in maart en april 2021 zijn militaire aanwezigheid aan de oostelijke en noordelijke grens van Oekraïne met Rusland aanzienlijk heeft opgevoerd, wat leidde tot de grootste concentratie van Russische troepen sinds 2014; overwegende dat het Kremlinregime het recht van doorgang voor oorlogs- en koopvaardijschepen van andere landen door een deel van de Zwarte Zee in de richting van de Straat van Kertsj heeft opgeschort, wat in strijd is met de navigatierechten die worden gewaarborgd door het VN-Verdrag inzake het recht van de zee, waarbij Rusland partij is;

M. overwegende dat Rusland consequent politieke en economische steun verleent aan het onwettige en verwerpelijke regime van Aleksandr Loekasjenko in Belarus; overwegende dat de politieke en economische investering van president Poetin om het onwettige regime van de heer Loekasjenko overeind te houden, de enige reden is waarom deze laatste nog steeds kan doorgaan met de brute vervolging van Belarussische personen die de eerbiediging van de mensenrechten, vrije en transparante verkiezingen, de rechtsstaat en gerechtigheid eisen; overwegende dat de recente politieke ontwikkelingen in Belarus en Rusland veel gelijkenissen vertonen en dat de processen in beide landen elkaar sterk beïnvloeden; overwegende dat de protesten tegen het autoritaire regime en de roep om verandering in Belarus aanleiding geven tot soortgelijke eisen van de Russische bevolking; overwegende dat in de aanloop naar de verkiezingen voor de Doema in september 2021 het Kremlinregime de politieke oppositie steeds harder de kop indrukt door de mogelijkheid om aan de verkiezingen deel te nemen te beperken en bepaalde politici van de oppositie te beletten zich verkiesbaar te stellen, en politieke concurrentie onmogelijk maakt door oppositieleden de kans op eerlijke verkiezingen te ontnemen, naar analogie van de dictatuur in Belarus in augustus 2020;

N. overwegende dat het Rusland van president Poetin doorgaat met zijn inspanningen om de kandidaat-lidstaten van de EU en de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap te destabiliseren teneinde het proces van Euro-Atlantische integratie van die landen te belemmeren of te stoppen; overwegende dat de Russische Federatie een paspoortbeleid voert om het aantal Russische landgenoten te vergroten en haar jurisdictie de facto uit te breiden naar de door haar bezette gebieden en afgescheiden gebieden, met name Transnistrië, Zuid-Ossetië, Abchazië, de Donbas en het Krim-schiereiland; overwegende dat deze acties het internationaal recht schenden;

O. overwegende dat bij de Russische grondwettelijke hervormingen van 2020 de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog is herzien, de Sovjetgeschiedenis is opgeschoond en Rusland als opvolger van de Sovjet-Unie is bestempeld, en het recht om internationaal in te grijpen ter verdediging van Russische landgenoten is ingevoerd, evenals een verbod op discussies over het teruggeven van door Rusland geclaimde Russische grond aan andere landen;

P. overwegende dat de EU Ruslands positie in en betrokkenheid bij Afghanistan nauwlettend moet volgen, aangezien Rusland probeert te profiteren van de terugtrekking van het Westen en het daaruit voortvloeiende machtsvacuüm wil opvullen;

Q. overwegende dat de EU-lidstaten die een dubbele nationaliteit toestaan, zijn blootgesteld aan het paspoortbeleid van Rusland; overwegende dat de EU-lidstaten die zogenaamde "gouden paspoort"-regelingen hebben ingevoerd, loyalisten van het Kremlin de gelegenheid bieden om een Europese levensstandaard aan te houden met geld dat van het Russische volk is gestolen, en corruptie in de EU te verspreiden;

R. overwegende dat Rusland een vijandig "Russische wereld"-idee ingang doet vinden om het fundament te leggen voor zijn inmenging in derde landen ter verdediging van Russische landgenoten; overwegende dat de "Russische wereld" door staatsmediakanalen zoals Russia Today en Sputnik wordt gepromoot in de moedertalen van de EU-lidstaten; overwegende dat de COVID-19-pandemie door de propagandamachine van het Kremlin wordt gebruikt om de EU-lidstaten tegen elkaar op te zetten, de EU af te schilderen als onbekwaam in de strijd tegen de pandemie, twijfels te zaaien over de vaccins die door het Europees Geneesmiddelenbureau zijn goedgekeurd, mensen in de EU te ontmoedigen om zich te laten vaccineren en het imago van Rusland in de ogen van de EU-bevolking te herstellen, met name via de promotie van het Sputnik V-vaccin;

S. overwegende dat tal van lokale niet-gouvernementele organisaties (ngo's) en radicale groeperingen, waaronder politieke bewegingen, Russische financiering ontvangen;

T. overwegende dat Rusland in verschillende delen van de wereld actief blijft, waaronder de Westelijke Balkan, Centraal-Azië, het Midden-Oosten, Noord-Afrika, Afrika ten zuiden van de Sahara, Latijns-Amerika en het noordpoolgebied; overwegende dat de Russische regering paramilitaire eenheden (de "Wagner-groep") gebruikt om dictatoriale regimes over de hele wereld te steunen en de inspanningen van de EU en de internationale gemeenschap om conflicten te temperen en vrede en stabiliteit op te bouwen, te ondermijnen; overwegende dat de Westelijke Balkan, waartoe ook potentiële nieuwe EU-lidstaten behoren, wordt gekenmerkt door een sterke Russische aanwezigheid, met name in Servië; overwegende dat in 2016 in Montenegro de Russische militaire inlichtingendienst (GROe) betrokken was bij pogingen om het parlement van het land omver te werpen, de premier te vermoorden, een pro-Russische en anti-NAVO-regering te installeren en de toetreding van Montenegro tot de NAVO te voorkomen;

U. overwegende dat, voor wat de EU betreft, het Kremlinregime Russische inlichtingenofficieren in actieve dienst zou hebben betrokken bij twee explosies in munitiedepots in 2014, waarbij twee Tsjechische burgers om het leven kwamen en ernstige materiële schade werd aangericht; overwegende dat dezelfde GROe-agenten verantwoordelijk waren voor de poging tot moord op Sergej en Yulia Skripal in het Verenigd Koninkrijk in 2018 met behulp van het zenuwgas novitsjok van militaire kwaliteit; overwegende dat agenten van de GROe in 2015 in Bulgarije ook zijn beschuldigd van een moordaanslag op Emilian Gebrev, de eigenaar van een wapenfabriek, en twee andere personen, alsook Zelimchan Changosjvili, die in 2019 in Berlijn werd vermoord in opdracht van Rusland; overwegende dat de illegale acties van het Kremlinregime op het grondgebied van Tsjechië, Bulgarije en vele andere EU-lidstaten, het Verenigd Koninkrijk en landen van het Oostelijk Partnerschap een ernstige schending van hun soevereiniteit vormen; overwegende dat het Kremlinregime niet meewerkt aan de onderzoeken naar deze misdrijven en aan belangrijke verdachten bescherming biedt;

V. overwegende dat het betreurenswaardig is dat de Russische autoriteiten hun land — al dan niet bewust — afhankelijk maken van China, wat de Russische Federatie en het hele Europese continent alleen maar kan verzwakken en de Chinese autoriteiten met name in staat stelt hun aanwezigheid en invloed in Centraal-Azië en Siberië te vergroten;

Donderdag, 16 september 2021

W. overwegende dat het Kremlin doorgaat met zijn desinformatie, propaganda en hybride inmenging in de binnenlandse politiek en democratische processen van de EU, wat een bedreiging vormt voor de fundamentele waarden van de EU, namelijk de eerbiediging van de democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en de mensenrechten; overwegende dat het Kremlin in staat is het beleid van nationale regeringen te ondermijnen, lasterberichten te verspreiden en het Westen af te schilderen als de vijand, gevoelens van haat, onverdraagzaamheid en Sovjetnostalgie aan te wakkeren, de geschiedenis van de Sovjetmisdaden te herschrijven en uiteindelijk de kloof tussen Rusland en Europa te verbreden, met name in de voormalige Oostbloklanden; overwegende dat de instellingen van de EU en haar lidstaten, alsmede objecten van strategisch belang en democratische processen zoals verkiezingen, voortdurend het doelwit zijn van Russische cyberaanvallen; overwegende dat de patriarchen van de Russisch-orthodoxe kerk achter het regime van Poetin staan; overwegende dat Russische wetten toestaan dat religieuze groeperingen die als extremistisch worden beschouwd, worden onderdrukt; overwegende dat recente bevindingen over de nauwe en regelmatige contacten tussen Russische functionarissen, onder wie leden van de veiligheidsdienst, en vertegenwoordigers van een groep Catalaanse separatisten in Spanje een diepgaand onderzoek vereisen; overwegende dat dit een ander voorbeeld zou kunnen zijn van Russische inmenging in de lidstaten en de voortdurende pogingen van Rusland om al het mogelijke te exploiteren om interne destabilisering in de EU aan te wakkeren;

X. overwegende dat de combinatie van westerse sancties tegen Rusland, een daling van de inkomsten uit de uitvoer van fossiele brandstoffen, een niet-concurrerende economie, hoge militaire uitgaven en binnenlandse sociale overdrachten Rusland in financiële moeilijkheden hebben gebracht; overwegende dat Rusland op de corruptieperceptie-index 2020 van 180 landen op de 129e plaats staat, omdat de massale corruptie op staatsniveau de kwaliteit van de overheidsdiensten voor de Russische bevolking aantast, die nog steeds onvoldoende worden gefinancierd, waaronder de openbare gezondheidszorg, die van bijzonder belang is tijdens de pandemie; overwegende dat bijna 19 miljoen Russen onder de armoedegrens leven;

Y. overwegende dat de Russische regering sancties heeft opgelegd aan onder meer de voorzitter van het Europees Parlement David Sassoli, vicevoorzitter van de Commissie Věra Jourová en zes functionarissen van EU-lidstaten, en dat deze sancties onaanvaardbaar en ongegrond zijn omdat zij elke wettelijke rechtvaardiging ontberen; overwegende dat de Russische regering eveneens een lijst met "onvriendelijke landen" heeft goedgekeurd, waarop ook Tsjechië en de Verenigde Staten voorkomen;

Z. overwegende dat meer dan 60 % van de EU-invoer uit Rusland in 2019 bestond uit energieproducten; overwegende dat de EU de afhankelijkheid van haar economie, met name in de energiesector, van Russische gasleveranties aan de EU-markten moet verminderen; overwegende dat deze gasleveringen thans goed zijn voor 48 % van het totaal en waarschijnlijk zullen toenemen; overwegende dat de Europese Green Deal een belangrijk instrument is om de geopolitieke veiligheid van de EU te waarborgen, en dat volgens de prognoses van de Europese Commissie over de uitvoering van de Green Deal de invoer van olie en aardgas in de EU na 2030 naar verwachting drastisch zal dalen, aangezien de invoer van olie met 78-79 % zal afnemen ten opzichte van 2015 en de invoer van aardgas met 58-67 %;

AA. overwegende dat het Europese gasverbruik een piek heeft bereikt en dat de capaciteit van de bestaande Nord Stream-pijpleiding momenteel niet volledig wordt benut; overwegende dat het besluit van enkele lidstaten om Nord Stream 2 te bouwen, verdeeldheid zaait en onverenigbaar is met de waarden van solidariteit en vertrouwen van de energie-unie; overwegende dat Nord Stream 2 onverenigbaar is met de doelstellingen van de Europese Green Deal om de broeikasgasemissies van de EU uiterlijk in 2030 met ten minste 55 % te verminderen en vanaf 2050 netto geen broeikasgassen meer uit te stoten;

AB. overwegende dat de EU Rusland moet oproepen om vrije en ongehinderde toegang te garanderen tot de zogenaamde trofeearchieven, die in 1944 en 1945 naar Moskou zijn overgebracht vanuit door de Sovjet-Unie bezette gebieden, alsmede tot historische archieven en artefacten die het Russische Rijk uit Europese landen heeft gehaald en die momenteel in Rusland worden bewaard;

AC. overwegende dat de rechtsstaat, de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en de persvrijheid centraal staan in weerbare democratische samenlevingen;

AD. overwegende dat de Russische Federatie niet alleen een externe bedreiging vormt voor de Europese veiligheid, maar ook haar eigen bevolking onderdrukt; overwegende dat de situatie in Rusland dramatisch aan het verslechteren is vanwege de steeds sterkere onderdrukking van democratische krachten door president Poetin om zijn binnenlandse critici, de politieke oppositie en anticorruptieactivisten het zwijgen op te leggen, hun vrijheid van vergadering te beknotten, en hun activiteiten en die van het Russisch maatschappelijk middenveld te belemmeren, wat blijkt uit de aanhouding van meer dan 11 000 vreedzame demonstranten door de Russische autoriteiten amper twee weken na de arrestatie van Aleksej Navalny, waardoor het totale aantal sinds januari 2021 aangehouden Russen op meer dan 15 000 komt; overwegende dat Rusland zijn burgers op onwettige wijze blijft vastzetten en zijn pijlen richt op oppositieleiders, onafhankelijke journalisten, demonstranten en mensenrechtenactivisten; overwegende dat de omstandigheden in de gevangenissen in Rusland nog steeds verschrikkelijk zijn en dat gevangenen het slachtoffer worden van foltering, intimidatie en fysiek geweld;

AE. overwegende dat door wetten aan te nemen over "buitenlandse agenten" en "ongewenste organisaties", het Kremlinregime het mogelijk maakt om personen, verenigingen en media te stigmatiseren, waardoor hun mensenrechten, vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vereniging worden geschonden, alsook het recht van de burgers om zich in te zetten voor en bij te dragen aan het werk van het Russische maatschappelijk middenveld, wordt beperkt en hun persoonlijke veiligheid in gevaar wordt gebracht; overwegende dat het Kremlinregime deze wetten nog heeft aangescherpt met bijkomende beperkingen voor personen of entiteiten die "buitenlandse agenten" en "ongewenste buitenlandse organisaties" steunen, en zodoende actieve leden van het maatschappelijk middenveld, mensenrechten-ngo's en de oppositie stelselmatig heeft uitgesloten van deelname aan de parlementsverkiezingen van 2021 in Rusland; overwegende dat in het bijzonder door de nieuwe wetgeving die in december 2020 en januari 2021 is aangenomen, meer personen en groepen als "buitenlandse agenten" kunnen worden aangemerkt, de definitie van "buitenlandse financiering" is verruimd en de vereisten voor de etikettering van verpakkingen strenger zijn geworden; overwegende dat nieuwe wetsontwerpen die in mei 2021 zijn ingediend, erop gericht zijn de invloed van de wet op "ongewenste" organisaties uit te breiden, en een verbod met terugwerkende kracht in te stellen voor potentiële Doema-kandidaten; overwegende dat de Russische autoriteiten mensen blijven vervolgen wegens vermeende banden met groepen die als extremistisch zijn aangemerkt op grond van de veel te brede anti-extremismewet van Rusland; overwegende dat het besluit van de Russische autoriteiten om de anticorruptiestichting onder leiding van Aleksej Navalny uit te roepen tot extremistische organisatie, ongegrond en discriminerend is, en slechts één doel dient, namelijk de oppositie geen schijn van kans bieden om daadwerkelijk deel te nemen aan verkiezingscampagnes;

AF. overwegende dat de Russische autoriteiten volgens het Memorial Human Rights Centre momenteel bijna 400 politieke opposanten gevangen houden, hetgeen in strijd is met de verplichtingen van de Russische Federatie uit hoofde van artikel 5 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, artikel 9 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en artikel 23 van het slotdocument van de bijeenkomst van Wenen van 5 januari 1989 in het kader van de Conferentie over veiligheid en samenwerking in Europa;

AG. overwegende dat er in de afgelopen twee decennia een aantal (soms geslaagde) moordpogingen op tegenstanders van het regime en onafhankelijke journalisten zijn geweest, zowel in Rusland zelf als op buitenlands grondgebied, waaronder die op Anna Politkovskaja, Boris Nemtsov, Aleksandr Litvinenko, Sergej en Yulia Skripal, Sergej Protazanov, Pjotr Verzilov, Vladimir Kara-Murza, Aleksej Navalny en Zelimchan Changosjvili; overwegende dat de personen achter deze misdrijven nog steeds niet zijn geïdentificeerd en aangeklaagd omdat de aanhoudende onderdrukking van maatschappelijke tegenstand wordt versterkt door de straffeloosheid van politie en veiligheidstroepen en door de onwil van de rechtbanken om de werkelijke daders van deze misdaden te vervolgen; overwegende dat vertegenwoordigers van de oppositie stelselmatig worden blootgesteld aan verbale aanvallen, persoonsgerichte campagnes en demonisering door de regering of regeringsgezinde media; overwegende dat in het verslag van de Parlementaire Vergadering van de OVSE over de moord op Boris Nemtsov werd geconcludeerd dat "de aanpak van de straffeloosheid niet zozeer wordt gehinderd door de capaciteiten van de Russische rechtshandhaving, maar vooral door het gebrek aan politieke wil"; overwegende dat in het verslag van de Parlementaire Vergadering van de OVSE ook wordt opgemerkt dat een volledig onderzoek naar de moord "een eerste stap zou zijn om het klimaat van straffeloosheid in Rusland aan te pakken";

AH. overwegende dat de onwettige grondwetswijzigingen naast de wijziging die president Poetin in 2024 vrijstelt van het maximaal aantal presidentiële ambtstermijnen, het recht op een eerlijk proces in Rusland verder hebben uitgehold, onder meer door de president de bevoegdheid te geven de rechters van het grondwettelijk hof en het hooggerechtshof te benoemen en het initiatief te nemen tot de benoeming van alle federale rechters en het ontslag van hooggeplaatste federale rechters;

AI. overwegende dat de persvrijheid in Rusland snel verslechtert, aangezien de Russische regering haar jarenlange campagne om het maatschappelijk middenveld en de onafhankelijke pers uit te roeien heeft geïntensiveerd door organisaties als Meduza, Radio Free Europe/Radio Liberty, VTimes, For Human Rights, het Europees Fonds voor Democratie en Open Russia op te zadelen met zware wettelijke en regelgevende bureaucratische rompslomp, de toegang tot alle financieringsbronnen buiten de controle van de regering en haar bondgenoten af te knijpen en hun benamingen als "buitenlandse agent" of "ongewenst" te geven, die dienen om deze organisaties in diskrediet te brengen, evenals de hoge journalistieke en mensenrechtenbeginselen die ze vertegenwoordigen en die onmisbaar zijn voor een democratisch, welvarend en vrij Rusland; overwegende dat de mediaruimte in Rusland wordt gecontroleerd en eigendom is van de staat, dat er geen publieke omroep is, dat de enkele nog overgebleven mediabronnen het financieel moeilijk hebben en vervolging riskeren, alsook fysieke aanvallen en de opsluiting van hun werknemers; overwegende dat in Rusland sinds 1992 58 journalisten zijn gedood; overwegende dat de "soeverein internet"-wet de overheid in staat stelt ongewenste internetinhoud te blokkeren; overwegende dat het vrije en onafhankelijke optreden van maatschappelijke organisaties en de media een hoeksteen vormt van een democratische samenleving die op de rechtsstaat gebaseerd is;

Donderdag, 16 september 2021

AJ. overwegende dat de mogelijkheden voor onpartijdige verkiezingswaarneming in Rusland de afgelopen tien jaar gestaag zijn afgenomen, aangezien het ontbreken van bepalingen voor rechtstreekse accreditatie van waarnemers bij verkiezingen hen ertoe dwingt op te treden namens deelnemers of media, hetgeen haaks staat op de idee van onafhankelijk verkiezingswaarneming door het maatschappelijk middenveld, en evenmin strookt met de internationale normen; overwegende dat Rusland in het verslag "Freedom in the World 2021" is ingedeeld in de categorie "niet-vrije" landen; overwegende dat de fundamentele vrijheden van de burgers in Rusland beperkt zijn, de verkiezingsomgeving wordt gecontroleerd, de Russische bevolking wordt ontmoedigd om in het openbaar te protesteren door de omslachtige bureaucratische procedures die burgers moeten doorlopen om een vergunning te krijgen, en door het politiegeweld tijdens vreedzame protesten;

AK. overwegende dat deze binnenlandse ontwikkelingen een voorbode zijn van mogelijke verdere verslechteringen in de aanloop naar de parlementsverkiezingen van september 2021 in Rusland, en kunnen leiden tot een sterkere onderdrukking van de politieke oppositie in Rusland, inclusief schendingen van de mensenrechten; overwegende dat de Russische autoriteiten de belangrijkste oppositieleiders in de parlementaire verkiezingscampagne gevangen hebben gezet of onder huisarrest hebben geplaatst; overwegende dat de aanhoudende repressie door de Russische autoriteiten tegen oppositiekandidaten, door misbruik te maken van de registratieprocedures en zich op straat en in rechtbanken in gefabriceerde zaken selectief te richten op politieke tegenstanders en maatschappelijke organisaties, het eenvoudigweg onmogelijk zal maken om te spreken over eerlijke parlementsverkiezingen in september 2021, aangezien het regime in Rusland de politieke concurrentie en de pluralistische democratie door deze acties vernietigt;

AL. overwegende dat er daarom legitieme twijfel bestaat of de komende parlementsverkiezingen vrij en eerlijk zullen verlopen;

AM. overwegende dat het Parlement herhaaldelijk zijn bezorgdheid heeft geuit over de toestand van de democratie in Rusland, het systematische verzuim om de rechtsstaat en de grondrechten en -beginselen te eerbiedigen, de steeds beperktere ruimte voor onafhankelijke en dissidente actoren in het land, en de aanvallen op de mediavrijheid in Rusland; overwegende dat de eindeloos toenemende, systematische onderdrukking van de oppositie in Rusland door het Kremlin een eyeopener is voor de hele internationale gemeenschap, en overwegende dat de EU bereid moet zijn om deze situatie onder ogen te zien en een coherente responsstrategie te ontwikkelen; overwegende dat de EU met name in de aanloop naar de parlementsverkiezingen van 2021 en in de nasleep daarvan steeds meer druk moet uitoefenen op het Kremlinregime om het recht op vrije verkiezingen voor de Russische bevolking te verdedigen waarbij alle politieke partijen gelijke toegang en gelijke kansen moeten hebben;

AN. overwegende dat de lhbti+-gemeenschap in verschillende delen van de Russische Federatie te maken heeft met omvangrijke discriminatie, waaronder intimidatie, foltering, opsluiting en moord, en overwegende dat de situatie bijzonder gevaarlijk is in Tsjetsjenië, dat in 2017 is begonnen met zuiveringen tegen de lhbti+-gemeenschap, met tientallen arrestaties, folteringen en minstens twee doden als gevolg, en waardoor velen zich in veiligheid hebben gebracht in het buitenland; overwegende dat de bestaande wetgeving elke openbare discussie over "niet-traditionele seksuele relaties" verbiedt; overwegende dat naar aanleiding van de onwettige grondwetswijzigingen wetgeving is aangenomen ter inperking van de rechten van lhbti+-personen, waaronder het recht om te trouwen en kinderen groot te brengen;

AO. overwegende dat er in Rusland nog steeds ernstige lacunes bestaan in de officiële respons op wijdverbreid gendergerelateerd en huiselijk geweld, waaronder een gebrek aan bescherming en rechtsmiddelen voor slachtoffers; overwegende dat het in november 2019 ingediende wetsontwerp inzake huiselijk geweld geen alomvattende definitie van huiselijk geweld bevat; overwegende dat de Doema begin 2020 de herziening van het wetsontwerp, die nog in behandeling is, een lage prioriteit heeft gegeven; overwegende dat de Russische ombudspersoon heeft opgemerkt dat het huiselijk geweld tijdens de COVID-19-pandemie sterk is toegenomen, met meer dan een verdubbeling van het aantal gemelde gevallen tijdens de lockdown in het voorjaar; overwegende dat de EU-strategie ten aanzien van Rusland bijgevolg gericht moet zijn op de aanpak van de groeiende discriminatie en genderongelijkheid en op de eerbiediging van de rechten van vrouwen, de lhbti+-gemeenschap en andere minderheden in Rusland;

AP. overwegende dat de democratische transformatie van Rusland van groot belang is voor de geopolitieke veiligheid van de EU, en dat het Rusland van president Poetin de grootste uitdaging blijft voor de Europese veiligheid;

AQ. overwegende dat het Parlement in zijn resoluties van 17 september 2020, 21 januari 2021 en 29 april 2021 de vicevoorzitter van de Europese Commissie / hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, Josep Borrell, heeft verzocht om een herziening van het EU-beleid ten aanzien van Rusland, met inbegrip van de vijf leidende beginselen die in 2016 zijn overeengekomen, en heeft benadrukt dat de toekomstige betrekkingen van de EU met Rusland afhangen van het tempo van de democratische transformatie van Rusland (of het gebrek eraan); overwegende dat het Parlement bij de EU-instellingen ook heeft aangedrongen op een nieuwe

alomvattende strategische aanpak op basis van de aanname dat elke dialoog met Rusland gebaseerd moet zijn op de eerbiediging van het internationaal recht en de mensenrechten;

AR. overwegende dat de nieuwe EU-strategie rekening moet houden met verschillende scenario's en mogelijke ontwikkelingen, en moet voorzien in een duidelijke respons op de schendingen van het internationaal recht en de mensenrechten door Rusland, en evenals in doeltreffende instrumenten om Russische inmenging en het verspreiden van desinformatie tegen te gaan, alsook in instrumenten voor selectieve samenwerking, waar mogelijk; overwegende dat het Parlement de Raad ook heeft verzocht onmiddellijk te starten met het voorbereiden en vaststellen van een EU-strategie voor betrekkingen met een democratisch Rusland in de toekomst, inclusief een breed aanbod van stimulansen en voorwaarden voor het versterken van progressie in de richting van vrijheid en democratie in Rusland;

AS. overwegende dat de vijf leidende beginselen van de EU voor de betrekkingen met Rusland het Kremlinregime weerhouden hebben van verdere agressie tegen Oekraïne, maar niets vermelden over het beteugelen van president Poetins onderdrukking van de Russische bevolking; overwegende dat de vijf leidende beginselen van de EU voor de betrekkingen met Rusland nog steeds gelden als een functioneel kader, maar gekoppeld moeten worden aan een daadwerkelijke strategie die gericht is op de verwezenlijking van de EU-doelstellingen in haar betrekkingen met Rusland, onder meer door het huidige vijandige beleid van het Kremlin te bestrijden en verdere agressie tegen buurlanden te ontmoedigen en door strenger op te treden tegen militaire acties in het buitenland, waaronder acties door gevolmachtigden en huurlingen; overwegende dat, aangezien er met de huidige Russische leiders geen aanzienlijk positieve ontwikkelingen te verwachten zijn, de vijf beginselen moeten worden aangevuld om de onderdrukking van het Russische volk door president Poetin en de bredere ontwrichtende activiteiten van het Kremlin in te perken;

AT. overwegende dat de nieuwe EU-strategie gebaseerd moet zijn op de beginselen "tegengaan, indammen en betrekken", met als doel de EU beter in staat te stellen de bedreigingen van het Kremlin het hoofd te bieden, met name in de regio van het Oostelijk Partnerschap, met inbegrip van Belarus, en in Rusland zelf, door de mensenrechten te verdedigen en de omvorming van Rusland tot een democratie te steunen, overeenkomstig het beginsel "democratie eerst"; overwegende dat de overkoepelende hoofddoelstelling van de EU moet zijn de betrekkingen met de Russische Federatie zodanig vorm te geven dat de vrede, stabiliteit, veiligheid, welvaart, soevereiniteit en territoriale integriteit van alle landen en buurlanden van de EU worden gevrijwaard, het internationaal recht wordt nageleefd en de mensenrechten en de rechtsstaat de leidende beginselen blijven; overwegende dat de jongste ontwikkelingen in Rusland aantonen dat de EU-strategie ten aanzien van Rusland veel proactiever moet zijn, met een duidelijk omschreven "samenwerkingsdoelstelling", waarbij de nadruk niet alleen moet liggen op de traditionele zogeheten selectieve samenwerking met het Kremlin, maar ook op een "strategische" samenwerking met het Russische maatschappelijk middenveld teneinde het land te helpen bij zijn democratische transformatie;

AU. overwegende dat steun voor vrijheid en democratie centraal moet staan in de EU-strategie ten aanzien van Rusland; overwegende dat een dergelijke strategie de veiligheidsbelangen van de EU moet dienen en Rusland een constructieve dialoog moet bieden; overwegende dat constructieve betrekkingen nog steeds in het belang van zowel de EU als Rusland en hun bevolking zijn; overwegende dat het mogelijk blijft samen te werken om gemeenschappelijke belangen te behartigen, problemen op te lossen en strategische uitdagingen het hoofd te bieden, zoals het klimaatbeleid of terrorismebestrijding, en tegelijkertijd de mensenrechten, de rechtsstaat en democratie te bevorderen en ervoor te zorgen dat een toekomstige versterking van de bilaterale betrekkingen zal afhangen van de naleving door de Russische Federatie van haar eigen toezeggingen inzake mensenrechten en democratie overeenkomstig haar grondwet en internationale verplichtingen;

AV. overwegende dat de EU aan de andere kant ook de nadruk moet leggen op het redden van haar geloofwaardigheid, met betrekking tot haar op waarden gerichte interne gedragingen, door de rechtsstaat en de grondrechten veel directer en eerlijker te beschermen, aangezien politiegeweld, verouderde strafwetgeving en verzet tegen gendergelijkheid en diversiteit in sommige lidstaten schadelijk zijn voor haar goede naam en geloofwaardigheid in het buitenland; overwegende dat de EU daarnaast duidelijk moet maken dat zij hetzelfde verwacht van alle partners, door schendingen van het internationale recht aan de kaak te stellen, in dit verband consequent strenge maatregelen te treffen en niet met twee maten te meten bij het beoordelen van zulke inbreuken;

AW. overwegende dat eensgezindheid tussen de EU-lidstaten het beste beleid is om Rusland te beletten in Europa destabiliserende en subversieve acties te ondernemen; overwegende dat bij het bepalen van de wijze waarop zij haar bijgewerkte strategie moet coördineren — met name op strategische gebieden als de Europese defensie-unie, de Europese energie-unie, cyberdefensie, cyberterrorisme en strategische communicatiemiddelen — de EU daarom eensgezinder moet zijn aangezien het beleid van Rusland ten aanzien van de EU lange tijd gericht was op het terzijde schuiven van de EU-instellingen ten gunste van bilaterale betrekkingen met lidstaten in een poging de interne verdeeldheid van de EU aan het licht te brengen en te vergroten; overwegende dat een constructieve dialoog met de Russische autoriteiten meer coördinatie, samenwerking en eenheid tussen de lidstaten zal vereisen, en een krachtigere

en meer vastberaden respons op elke vorm van provocatie en agressie uit Moskou, om het evenwicht te vinden tussen standvastigheid enerzijds en de bereidheid tot dialoog over vraagstukken van gemeenschappelijk belang anderzijds;

AX. overwegende dat de EU-strategie ten aanzien van Rusland het land dient te ondersteunen op zijn weg naar een democratisch land door 1) grenzen te stellen en gerichte sancties op te leggen aan mensen dicht bij of in de gelederen van het Kremlin die bereid zijn de verkiezingsuitslag te stelen of mensen om te kopen om de verkiezingen te winnen, dan wel andere grove misdrijven te begaan tegen de mensenrechten en democratische waarden in zowel Rusland als de onmiddellijke omgeving van de EU, 2) steun te bieden aan de landen van het Oostelijk Partnerschap door een ambitieus EU-integratiebeleid te ontwikkelen en de strategische verantwoordelijkheid en geopolitieke leidinggevende capaciteiten te ontwikkelen die nodig zijn voor de uitvoering van een dergelijk beleid; en (3) een strategie van samenwerking uit te werken met de prodemocratische samenleving in Rusland en een pad uit te stippelen voor toekomstige betrekkingen met een democratisch Rusland;

AY. overwegende dat een succesvol, welvarend en democratisch oostelijk nabuurschap van de EU door het Kremlin wordt beschouwd als een bedreiging voor de stabiliteit van het regime van president Poetin, omdat het kan dienen als inspiratiebron van "soft power" voor de gewone mensen in Rusland; overwegende dat de democratisering van het oostelijk nabuurschap van de EU daarom in het belang is van die landen en de EU, en van het allergrootste belang is voor de toekomstige democratisering van Rusland; overwegende dat het daadwerkelijke doel van het Kremlin ten aanzien van conflicten in deze regio erin bestaat de geloofwaardigheid van democratische verandering als middel voor machtsoverdracht te ondermijnen, de succesvolle ontwikkeling van deze staten te voorkomen, de liberale democratie in diskrediet te brengen en Ruslands eigen machtssysteem te exporteren;

AZ. overwegende dat de EU ten aanzien van Rusland een langetermijnstrategie moet hanteren, op basis van de veronderstelling dat de bevolking van Rusland — en die van Oekraïne en Belarus — kan streven naar de omvorming van hun land in een democratie; overwegende dat de transformatie van Rusland tot een democratie zal afhangen van de wil van het Russische volk; overwegende dat de EU klaar moet staan om de Russen bij te staan in hun wens om in een democratisch land te leven;

BA. overwegende dat de rol van de EU op het wereldtoneel en de bevoegdheden van de EU-instellingen op het gebied van buitenlands beleid dienen te worden versterkt;

1. beveelt de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV) aan om samen met de lidstaten het EU-beleid ten aanzien van Rusland te herzien, met inbegrip van de vijf leidende beginselen, en een alomvattende EU-strategie ten aanzien van Rusland te ontwikkelen op basis van de volgende beginselen en acties:

De Russische dreiging ontmoedigen — de veiligheidsbedreiging tegengaan

(a) de EU moet haar buitenlands beleid fundamenteel hervormen om op geloofwaardige wijze aan te tonen dat zij ambities heeft om een invloedrijke rol op het wereldtoneel te spelen en dat zij in staat is tijdige besluiten en vastberaden maatregelen te nemen op het gebied van buitenlands beleid, onder meer door de bevoegdheden van de Europese Dienst voor extern optreden en de VV/HV, die optreden namens de EU, uit te breiden, eenparigheid van stemmen in aangelegenheden van buitenlands beleid af te schaffen, en haar capaciteiten op het gebied van strategische prognoses en acties te verbeteren; bovendien moet de rol van de EU op het wereldtoneel worden versterkt, net als de capaciteiten van de EU-instellingen, om Rusland ervan te weerhouden de betrekkingen met de EU steeds meer op bilaterale leest te schoeien, aangezien Brussel de enige hoofdstad moet zijn waar belangrijke besluiten worden genomen over de betrekkingen tussen de EU en Rusland;

(b) samen met de NAVO en internationale partners moet de EU Rusland afschrikken teneinde de vrede en stabiliteit in Europa en daarbuiten te bewaren, onder meer door haar eigen defensiecapaciteit te versterken en de Russische autoriteiten onder druk te zetten om zich niet te bemoeien met de oostelijke en zuidelijke buurlanden van de EU; de EU moet in het bijzonder eisen — onder meer voor de EU en internationale organisaties als de OVSE en de VN — dat Rusland zich verbindt tot het oplossen van de aanhoudende conflicten en het voorkomen van toekomstige conflicten, allereerst door de bezette en illegaal geannexeerde gebieden in de landen van het Oostelijk Partnerschap terug te geven overeenkomstig hun internationaal erkende grenzen en met eerbiediging van de EU-, Euro-Atlantische en democratische keuze van de betrokken landen;

(c) de EU, en met name de lidstaten, moeten hun verbintenissen op het gebied van collectieve zelfverdediging nakomen die zij zijn aangegaan als leden van de NAVO; herinnert eraan dat de EU en de NAVO gemeenschappelijke veiligheidsuitdagingen en defensiebelangen hebben en zich in dezelfde, steeds problematischere veiligheidscontext bewegen, en dat daarom een sterk trans-Atlantisch partnerschap inzake veiligheid en defensie via de NAVO onontbeerlijk is, ook al streeft de EU tegelijkertijd naar strategische autonomie; de EU moet haar inspanningen opvoeren

om een ware Europese defensiemacht op te richten als onderdeel van een versterkte NAVO, zodat zij aan het bondgenootschap kan bijdragen met doeltreffendere, inzetbare, interoperabele en duurzame militaire middelen en strijdkrachten, en zich kan presenteren als een sterke en zelfbewuste internationale speler die de vrede kan handhaven;

(d) de EU moet zich richten op de nieuwste nationale veiligheidsstrategie van de Russische Federatie, waarin de antiwesterse vector van het Russische buitenlands beleid formeel wordt erkend en de fundamentele en systemische onverenigbaarheid van de sociaal-politieke systemen van Rusland en het Westen wordt benadrukt;

(e) de EU moet de samenwerking tussen de veiligheidsdiensten van haar lidstaten versterken om Russische vijandige acties systematisch bloot te leggen, toe te wijzen en in diskrediet te brengen, met name om operaties van de Russische speciale diensten op EU-grondgebied doeltreffender te verhinderen, en moet samen met haar strategische partners verder werken aan nieuwe maatregelen in de strijd tegen het door het Kremlin gesteunde terrorisme; voorts moet de EU investeren in projecten ter versterking van haar veiligheid en haar gezamenlijke capaciteiten op militair, contraspionage-, cyber- en energiegebied, alsook in de coördinatie van de contraspionage-inspanningen van de lidstaten;

(f) de EU moet klaarstaan om haar invloed te laten gelden en de uitsluiting van Rusland uit het SWIFT-betalingssysteem te eisen, om de Russische autoriteiten ervan te weerhouden zich nog agressiever te gedragen, en moet bereid zijn haar invoer van olie en gas uit Rusland geleidelijk af te bouwen indien de Russische autoriteiten doorgaan met hun bedreigingen tegen lidstaten en met hun militair optreden tegen de buurlanden van het Oostelijk Partnerschap;

(g) de EU moet ook verder werken aan de volledige synchronisatie van de elektriciteitsnetten van alle lidstaten met het synchroon elektriciteitsnet van continentaal Europa, aangezien dit op lange termijn het beste antwoord is op het probleem van de strategische energieafhankelijkheid van Europa ten aanzien van Rusland, en moet zich ook uitspreken tegen alle nieuwe uitbreidingen van de Russische kernenergiesector richting de EU en maatregelen treffen om te voorkomen dat elektriciteit die is opgewekt in de door Rosatom gebouwde Astravets-kerncentrale en andere toekomstige projecten, zoals de Baltische kerncentrale (Baltijskaja NPP), op de EU-markt wordt verkocht;

(h) overeenkomstig het beleid en de belangen van de EU op energiegebied moet de EU een duidelijke strategie opstellen en uitvoeren over de wijze waarop zij haar afhankelijkheid van gas, olie en andere grondstoffen (zoals ijzer/staal, aluminium en nikkel) uit Rusland volledig zal afbouwen en haar energie-autonomie zal verbeteren, in ieder geval zolang president Poetin aan de macht is; in dit verband moet de EU vasthouden aan een ambitieuze en doortastende groene agenda en op geopolitiek vlak de belangrijke doelstelling nastreven van een snelle uitvoering van het Green Deal-pakket, met maatregelen zoals een EU-belasting op koolstoflekkage en initiatieven voor het koolstofvrij maken van de economie met de ontwikkeling van de groene waterstofindustrie; de EU moet ook onmiddellijk nieuwe fysieke maatregelen doorvoeren, zoals mogelijkheden om de gastoevoer om te keren en aanvullende grensoverschrijdende infrastructuur tussen de lidstaten; de EU moet voorts haar energievoorziening diversifiëren, onder meer door nieuwe capaciteit voor de invoer van vloeibaar aardgas, de energietransitie en decarbonisatie-initiatieven te ontwikkelen, die snel aan belang winnen en de vraag naar fossiele brandstoffen kunnen verminderen en daarmee een eind kunnen maken aan de Russische energieheerschappij over het Europese continent; met dit voor ogen druist de aanleg van de Nord Stream 2-pijpleiding in tegen de Europese solidariteit en dreigen deze plannen de dominantie van Rusland te vergroten en Europa afhankelijker te maken van Russische gasleveringen alsook Oekraïne in een kwetsbare positie tegenover de kwaadwillige bedoelingen van Rusland te brengen; daarom moet de aanleg onmiddellijk worden gestaakt en mag de pijpleiding onder de huidige omstandigheden niet in gebruik worden genomen, mocht deze toch voltooid worden;

(i) de EU en haar lidstaten moeten meer vaart maken met de uitvoering van de Europese Green Deal, aangezien de jongste energiestrategie van Rusland voor 2035 een verhoging van de capaciteit voor de uitvoer van gas beoogt door middel van pijpleidingen in westelijke richting;

De huidige Russische dreiging indammen — Russische inmenging in de EU en de landen van het oostelijk nabuurschap bestrijden

(j) de EU moet de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale onschendbaarheid van de landen van het Oostelijk Partnerschap binnen hun internationaal erkende grenzen onverminderd waarborgen en de directe en indirecte betrokkenheid van Rusland bij gewapende conflicten en troepenopbouw binnen de grenzen van of aan de Russische grenzen met het Oostelijk Partnerschap, de illegale bezetting en annexatie van de Krim door Rusland en de feitelijke bezetting van bepaalde delen van de regio's Donetsk en Luhansk, alsook de schendingen van de mensenrechten en het internationaal recht in door Rusland bezette of ingelijfde gebieden, veroordelen, zoals bleek uit de recente arrestatie van de eerste vicevoorzitter van de Medzjlis van de Krim-Tataren, Nariman Celâl, en vier andere leiders van de Krim-Tataren: Aziz en Asan Achtemov, Sjevket Oeseinov en Eldar Odamanov; de EU moet duidelijk maken dat een terugkeer naar de

normale gang van zaken alleen bespreekbaar is, indien Rusland een eind maakt aan zijn agressieve beleid en hybride oorlogvoering tegen de EU, haar lidstaten en de landen van het Oostelijk Partnerschap, en indien de territoriale onschendbaarheid van Georgië, Moldavië en Oekraïne wordt hersteld binnen hun internationaal erkende grenzen; de EU moet bijgevolg erop toezien dat de sancties gehandhaafd worden totdat Rusland voldoet aan de voorwaarden voor opheffing en moet ook overwegen die met een jaar te verlengen in plaats van zes maanden, zoals momenteel het geval is;

(k) de EU moet verder bijdragen aan de ontwikkeling van het overleg- en coördinatieformaat van het internationale platform van de Krim, met als doel een vreedzame beëindiging van de tijdelijke bezetting door de Russische Federatie van de Autonome Republiek Krim en van de stad Sebastopol en het herstel van de controle van Oekraïne over het grondgebied, met volledige inachtneming van het internationaal recht;

(l) de EU moet de Europese aspiraties van haar buurlanden erkennen en het Russische beleid van invloedssferen verwerpen; daarnaast moet de EU zich ervan bewust zijn dat ze een strategische verantwoordelijkheid draagt voor de stabiliteit en ontwikkeling in haar nabuurschap, met name in de regio van het Oostelijk Partnerschap, en moet Rusland blijven aansporen om constructief mee te werken in het kader van het Normandiëproces en zijn internationale verplichtingen na te komen, met name uit hoofde van de akkoorden van Minsk en het VN-Verdrag inzake het recht van de zee; de EU moet betrokken blijven bij de volledige uitvoering van de akkoorden van Minsk, onder meer via de EU-lidstaten die betrokken zijn bij het Normandiëkwartet, en de mogelijkheden voor trans-Atlantische samenwerking op dit gebied blijven verkennen; de EU moet het toepassingsgebied van haar sancties vergroten om het opleggen van de Russische nationaliteit ("passportisation") en de organisatie van illegale verkiezingen op de Krim erin op te nemen en de prijs te verhogen die Rusland betaalt voor het tegenhouden van de uitvoering van de akkoorden van Minsk en de gesprekken binnen het Normandiëkwartet; de EU moet deze maatregelen afstemmen met de VS, het VK, Canada, Japan en andere partners teneinde het toepassingsgebied uit te breiden of de doeltreffendheid ervan te vergroten;

(m) voorts moet de EU krachtige maatregelen treffen om Rusland ervan te weerhouden bestaande EU-sancties te omzeilen; hiertoe moet de EU haar toepasselijke regelgeving herzien en actualiseren om meerdere lacunes op te vullen en zodoende de sancties doeltreffender te maken en Rusland daadwerkelijk een hogere prijs te laten betalen voor zijn hybride agressieve optreden;

(n) de EU moet druk uitoefenen op de Russische Federatie om onvoorwaardelijk te voldoen aan alle bepalingen van de door de EU bemiddelde staakt-het-vuren-overeenkomst van 12 augustus 2008, met name de toezegging om al haar strijdkrachten uit de bezette gebieden van Georgië terug te trekken;

(o) wil de EU de revisionistische handelwijze van president Poetin ten aanzien van de buurlanden in toom kunnen houden teneinde de veerkracht van de instellingen, economieën en samenlevingen van de landen van het Oostelijk Partnerschap te vergroten en hun politieke associatie en economische integratie te verdiepen, alsmede de inspanningen van de Unie op te voeren om de toenadering van deze landen tot de EU te versterken, moet de EU een nieuwe duidelijke strategie voorstellen voor langdurige betrokkenheid bij de landen van het Oostelijk Partnerschap;

(p) de solidariteit van de EU met de landen van het Oostelijk Partnerschap moet gericht zijn op een versterking van het vertrouwen in de EU als betrouwbare veiligheidspartner, onder meer door sterker in te zetten op de vreedzame oplossing van conflicten; de EU moet ervoor zorgen dat de veiligheidsdimensie van de landen van het Oostelijk Partnerschap ook naar behoren aan bod komt in het strategisch kompas van de EU en moet zich ook beraden op de invoering van een reeks veiligheidspacten — kaders om meer te investeren in en ondersteuning te bieden aan de samenwerking op veiligheids-, militair, inlichtingen- en cybergebied — met bepaalde landen in het nabuurschap van de EU zoals Oekraïne, Moldavië en Georgië teneinde hun weerbaarheid te versterken; de EU mag de veiligheidscoördinatie met deze landen niet uitsluitend zien in het licht van de uitbreiding van de NAVO, maar moet de veiligheidsproblemen ter plaatse nauwgezet beoordelen en in overleg met internationale partners overwegen welgezinde landen van het Oostelijk Partnerschap te voorzien van verdedigingsuitrusting, overeenkomstig artikel 51 van het VN-Handvest; de EU moet ook de samenwerking met welgezinde landen van het Oostelijk Partnerschap versterken via het Europees Defensieagentschap en op gebieden als informatie- en cyberveerkracht en uitwisseling van inlichtingen, en moet het aantal gezamenlijke militaire oefeningen opvoeren;

(q) de EU moet samenwerken met de NAVO en de lopende samenwerkingsprojecten in het Zwarte Zeegebied benutten en uitbouwen, en met name de samenwerking met de landen van het Oostelijk Partnerschap uitbreiden door middel van een "samenleving als geheel"-aanpak om te zorgen voor een veilig en stabiel Zwarte Zeegebied;

(r) de EU moet zich tevens zorgen maken over de rol die het Kremlin op de Westelijke Balkan speelt, waarbij onder meer sprake is van door de overheid gesteunde desinformatie en politieke en militaire banden worden aangeknoopt met de politieke elites in de regio; de EU moet zich bewust zijn van de problematiek van de verkiezingsinmenging van het Kremlin en zijn ondersteuning van antidemocratische krachten in de Westelijke Balkanlanden, met name in de landen die ook lid zijn van de NAVO;

(s) de EU moet voorts reageren op het feit dat president Poetin het regime van de heer Loekasjenko en zijn wrede onderdrukking van de bevolking van Belarus openlijk steunt en met hem samenwerkt bij hybride aanvallen op de democratische krachten in dat land; de EU moet daarom onderkennen dat het Kremlin op deze manier een directe bedreiging vormt voor de soevereiniteit en de democratische inspanningen van Belarus, en moet Rusland erop wijzen dat — als het zijn huidige beleid ten aanzien van Belarus voortzet — de EU zich gedwongen zal zien om aanvullende harde inperkings- en afschrikkende maatregelen te treffen, aangezien de EU door de democratie in Belarus te verdedigen ook de democratie in Rusland steunt; de EU moet de betrokkenheid van Rusland bij de hybride acties van het regime van Loekasjenko tegen de EU blootleggen, met inbegrip van het gebruik van migranten als instrument om het Westen te destabiliseren, en het Kremlin aansprakelijk stellen voor dergelijke vijandige en barbaarse acties;

(t) als de EU het Russische volk daadwerkelijk wil helpen om een democratie te vestigen, moet zij eerst zelf orde op zaken stellen en een eind maken aan de hybride inmenging en witwaspraktijken van het Kremlin die van invloed zijn op de politieke en zakelijke elites in de EU;

(u) de EU en haar lidstaten moeten duidelijk maken dat zij geen pogingen zullen aanvaarden om Belarus in Rusland op te nemen, aangezien deze pogingen tegen de wil van het Belarussische volk zouden worden ondernomen en aangezien er door een onwettig leider over zou zijn onderhandeld;

(v) merkt op dat steeds meer internationale actoren, waaronder Rusland, strategieën voor hybride oorlogvoering uitvoeren, ook tegen de EU en haar lidstaten; onderstreept dat deze feiten bijzonder ontwrichtend en gevaarlijk zijn, omdat zij de grenzen tussen oorlog en vrede doen vervagen, democratieën ontwrichten en twijfel zaaien bij de betrokken bevolkingen; daarom moeten de EU en haar lidstaten, in samenwerking met de NAVO en haar partners — met inbegrip van de landen van het Oostelijk Partnerschap, die op dit gebied over unieke kennis beschikken en ruime ervaring hebben — het toezicht op en de analyse van activiteiten op het gebied van hybride oorlogvoering versterken (waaronder manipulatieve desinformatiecampagnes, cyberaanvallen, spionage en verkiezingsinmenging); ze moeten er met name dringend voor zorgen dat toereikende middelen, personeel en instrumenten ingezet worden om Russische hybride dreigingen en interferenties, op te sporen, te analyseren, te voorkomen, tegen te gaan en te elimineren; bovenstaande is van bijzonder belang voor pogingen om het Europese project te ondermijnen, democratische samenlevingen door desinformatie te polariseren en te verdelen, alsook antidemocratische, populistische en extremistische, voor het merendeel rechtse of extreemlinkse partijen, bewegingen en ngo's of politieke separatisten in heel Europa te ondersteunen en te financieren, onder meer in de cyberspace en via sociale media en mediakanalen zoals Rusland Today en Sputnik; wanneer politieke partijen in de EU bewust profiteren van financiële middelen van de Russische Federatie in ruil voor politieke of andere steun die door het Parlement en andere organisaties voor Russisch beleid worden geboden en ten koste gaan van de belangen en waarden van de EU, dragen deze partijen een morele en politieke verantwoordelijkheid;

(w) in dit verband moet de EU een gecoördineerde en alomvattende strategie uitwerken, met onder meer maatregelen ter bescherming van haar eigen medialandschap, en door Russische en met Rusland geaffilieerde media en internetaanbieders (in het Russisch of in een andere taal) aangeboden inhoud op de voet volgen, zonder de persvrijheden te beperken; als onderdeel van deze strategie moet de EU Rusland op het matje roepen telkens wanneer het land een hybride aanval uitvoert op de EU en haar lidstaten, moet ze haar weerbaarheid tegen cyberaanvallen vergroten en de East StratCom Task Force meer armslag geven, aangezien desinformatie ook aangepakt moet worden in de EU-ruimte; de EU en haar lidstaten moeten met meer doortastende, gecoördineerde en evenredige antwoorden komen om zulke aanvallen te pareren, bijvoorbeeld door Russische diplomaten op EU-niveau uit te wijzen in reactie op de uitwijzing van diplomaten van afzonderlijke lidstaten door de Russische autoriteiten;

(x) ten slotte moet de EU werk maken van een snelle uitvoering van de voorstellen van de Bijzondere Commissie buitenlandse inmenging van het Europees Parlement in alle democratische processen in de Europese Unie, met inbegrip van desinformatie;

Betrokkenheid bij en selectieve dialoog met het Kremlin bij de voorbereiding van de transitie van Rusland, met inbegrip van sectorale samenwerking

(y) de EU moet in haar betrekkingen met Rusland streven naar een tweeledige aanpak: enerzijds een selectieve dialoog onder voorwaarden met de autoriteiten in het Kremlin en de regionale regeringen, en anderzijds strategische samenwerking met het Russische maatschappelijk middenveld, dat streeft naar een democratisch Rusland, alsook een onafhankelijke samenwerking met regionale en lokale spelers; de EU-strategie ten aanzien van Rusland mag een samenwerking met de autoriteiten niet op voorhand uitsluiten indien dit in het belang van de EU is en de inspanningen van de EU ten aanzien van doelstellingen op het gebied van mensenrechten en democratie niet worden uitgehold, aangezien het nog steeds van belang is dat de EU manieren vindt om de huidige spanningen te verminderen door maatregelen in kaart te brengen ter vergroting van de transparantie en ter vermindering van het risico op misverstanden en misrekeningen;

(z) de EU moet met name de institutionele samenwerking met Rusland in het kader van internationale organisaties en multilaterale verdragen voortzetten, zoals de VN, de OVSE, de Arctische Raad of de Raad van Europa, teneinde urgente regionale en mondiale kwesties aan de orde te stellen, te komen tot de beste aanpak voor preventie en oplossing van conflicten, en complementaire of gemeenschappelijke belangen te bevorderen, zoals op het gebied van milieuaangelegenheden en de groene transformatie van zowel Rusland als de EU, het Verdrag inzake het open luchtruim, de ontwapening, beperking en beheersing van kernwapens, kwesties met betrekking tot het noordpoolgebied en de uitvoering van het gezamenlijk alomvattend actieplan (het atoomakkoord met Iran) en de situatie in het Midden-Oosten, Libië en Afghanistan; de EU moet gebruikmaken van haar selectieve samenwerking met Rusland op het gebied van regionale en mondiale vraagstukken om Rusland stevig te verankeren in multilaterale samenwerking en de op regels gebaseerde internationale orde, waardoor het land wordt ontmoedigd om de veiligheid en welvaart in gevaar te brengen, ook in de EU en de Europese nabuurschap; de EU moet in het bijzonder de Europese Green Deal en de klimaatdoelstellingen daarvan gebruiken om samen met Rusland naar een groene transitie toe te werken, met name om de decarbonisatie te versnellen, de CO_2-uitstoot van Rusland (die ondanks de ratificatie van de Overeenkomst van Parijs nog toeneemt), te verminderen, de energie-efficiëntie te verbeteren en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen, waarvoor er zeer veel potentieel is in Rusland, uit te breiden; de EU kan eveneens bijdragen aan de sensibilisering omtrent de klimaatverandering, aangezien de bewustmaking hiervan in Rusland slechts zeer traag verloopt;

(aa) de EU, haar lidstaten en Rusland moeten hun inspanningen voor een goede samenwerking in het noordpoolgebied voorzetten in het kader van het beleid inzake de noordelijke dimensie, aangezien het van cruciaal belang is dat zij constructief blijven samenwerken om de gevolgen van de klimaatverandering in het noordpoolgebied te bestrijden en te voorkomen dat de regio een nieuwe bron van militaire spanningen wordt;

(ab) een samenwerking op bepaalde specifieke gebieden betekent echter niet dat de EU toegevingen mag doen met betrekking tot haar waarden; de Unie mag nooit de geostrategische gevolgen en belangen van haar partners uit het oog verliezen; de EU moet ervoor zorgen dat verdere samenwerking met het Kremlin afhangt van de toezegging van het regime om een eind te maken aan de binnenlandse agressie tegen de eigen bevolking, om de stelselmatige onderdrukking van de oppositie te staken en de intimidatie en foltering van politieke gevangenen een halt toe te roepen, om alle wetten die onverenigbaar zijn met internationale normen in te trekken of te wijzigen — zoals de wetgeving inzake "buitenlandse agenten" en de zogenaamde extremistische of ongewenste organisaties –, alsook om de onderdrukking van maatschappelijke organisaties te staken, met name die welke corruptie bestrijden en het opnemen voor de mensenrechten in Rusland, en om de externe agressie tegen de buurlanden te beëindigen; in dit verband moet de EU Rusland ook eraan herinneren dat het gevangen zetten van politieke tegenstanders indruist tegen zijn internationale verplichtingen, en aandringen op de depolitisering van de rechterlijke macht, het recht op een eerlijk proces en de toegang tot juridisch advies; bij een eventuele samenwerking met het Kremlin moet de EU met andere woorden duidelijk omschreven rode lijnen hanteren, waaronder de volledige eerbiediging van de soevereiniteit en de territoriale integriteit van haar partnerlanden, en mag de Unie niet langer een samenwerking met Rusland nastreven louter om de kanalen voor dialoog open te houden; de EU moet niet proberen een deal te sluiten met het Kremlin, als dat betekent dat het Kremlin de vrije hand krijgt in eigen land en in zijn tot "geprivilegieerde belangenzone" uitgeroepen gebieden (Oekraïne, Belarus, enz.); de EU moet er geen twijfel over laten bestaan dat het de belangen van andere landen niet zal opofferen voor betere betrekkingen met Moskou;

(ac) de EU moet de Russische Federatie daarnaast met klem verzoeken om te reageren op de door de internationale gemeenschap te berde gebrachte dringende kwesties en om haar novitsjok-programma onmiddellijk, volledig en compleet aan de Organisatie voor het verbod van chemische wapens openbaar te maken; de EU moet tevens de rol van Rusland in het neerhalen van vlucht MH17 in 2014 veroordelen en de Russische Federatie ertoe oproepen om volledige medewerking te verlenen aan het onderzoek naar ernstige internationale misdrijven, voorvallen en tragedies, zoals het neerhalen van vlucht MH17 van Malaysia Airlines, alsook andere recente gebeurtenissen waarbij de Russische inlichtingendiensten betrokken waren op het grondgebied van de EU-lidstaten en de landen van het Oostelijk Partnerschap, waaronder Belarus;

(ad) de EU moet er bij de Russische autoriteiten op blijven hameren dat het wrak en de zwarte dozen van het Poolse regeringsvliegtuig Tu-154, dat in april 2010 neerstortte in de buurt van Smolensk, aan Polen moeten worden teruggeven;

Betrokkenheid bij de ondersteuning van de democratie — reageren met sancties, financiële controles en internationale onderzoeken

(ae) de EU moet haar samenwerking met de VS en andere gelijkgestemde partners versterken en een alliantie oprichten om de democratie wereldwijd te verdedigen en een toolkit voor de verdediging van de democratie voorstellen, met onder meer gezamenlijke acties op het gebied van sancties, beleidsmaatregelen ter bestrijding van illegale geldstromen, regels inzake de voorwaarden voor economische en financiële bijstand, internationale onderzoeken en een ambitieuze agenda ter bevordering van de vrijheid en democratie en ter ondersteuning van mensenrechten- en democratie-activisten; de agenda van de EU moet voorts tegengewicht bieden aan de inspanningen van Rusland en China om de democratie wereldwijd te verzwakken en de Europese orde aan het wankelen te brengen;

(af) de EU moet een centraal kader voor de bestrijding van illegale geldstromen opzetten, haar kader voor de bestrijding van het witwassen van geld verder versterken en toezien op de consistente uitvoering ervan, een nauwere samenwerking tussen bevoegde autoriteiten vergemakkelijken en een EU-autoriteit voor financiële controles opzetten om de EU en haar lidstaten beter te kunnen beschermen tegen illegale financiële praktijken en invloeden uit Rusland en andere autoritaire regimes, die worden gebruikt voor subversieve politieke doeleinden en hierdoor een bedreiging vormen voor de Europese veiligheid en stabiliteit;

(ag) de EU moet overwegen om Rusland op te nemen in een lijst van derde landen met een hoog risico op het witwassen van geld, wat essentieel is om sterkere EU-controle uit te oefenen op alle verdachte geldstromen die afkomstig zijn van het Russische regime en zijn gevolmachtigden; de EU moet bovendien haar bankensysteem versterken en een regelgevingskader vaststellen ter bestrijding van Russische financiële inmenging in de democratische processen van de EU en haar lidstaten, zoals onder meer de "elite capture"-strategie en de techniek waarbij hooggeplaatste ambtenaren en voormalige Europese politici worden ingezet voor eigen profijt; een dergelijk kader moet zorgen voor meer transparantie over het geld van de Russische elite dat in de EU wordt gestald of uitgegeven, en moet financiering door Russische actoren van politieke partijen, bewegingen en campagnes, evenals investeringen in strategische infrastructuur en instellingen, waaronder universiteiten en politieke denktanks, die bepaalde economische sectoren (in grotere mate) afhankelijk van Rusland kunnen maken en als toegangspoort voor Russische spionage en veiligheidsdreigingen kunnen dienen, helpen aanpakken en voorkomen; in dit verband moet de EU het strafbaar stellen om Russische activa direct en indirect in te zetten voor inmenging in de democratische processen van de EU en haar lidstaten en landen van het Oostelijk Partnerschap; tegelijkertijd moeten alle nationale regeringen en internationale organisaties onderzoek doen naar het verborgen bezittingen van de belangrijkste Russische leiders en oligarchen en deze cijfers bekendmaken;

(ah) de EU moet doeltreffende wettelijke middelen creëren om zo snel mogelijk grensoverschrijdende corruptie en het daarmee verband houdende witwassen van geld te bestrijden, in het bijzonder wanneer het corruptie en illegale financieringspraktijken uit Rusland betreft, en moet veelvuldiger gebruikmaken van confiscatie zonder veroordeling om de kleptocratie van het Kremlin doeltreffend aan te pakken; in dit verband mogen de Russische autoriteiten Russische maatschappelijke organisaties en ngo's niet stelselmatig beroven van de middelen om corruptie te bestrijden; de EU moet bovendien capaciteit opbouwen om de stromen van zwart geld vanuit Rusland aan het licht te brengen en te stoppen, en om de verborgen schatten en financiële activa van de autocraten en corrupte oligarchen van het Russische regime in de lidstaten bloot te leggen; de EU-instellingen moeten hierover periodiek verslag uitbrengen tijdens halfjaarlijkse hoorzittingen in het Parlement over de toestand van de democratie in Rusland; deze verslagen moeten de namen bevatten van de belangrijkste leden van de entourage van president Poetin;

(ai) in haar strijd tegen de illegale geldstromen uit Rusland moet de EU bijzondere aandacht besteden aan kapitaal afkomstig uit Belarus, aangezien de autocraten en corrupte oligarchen met elkaar in verbinding staan; in de speciale verslagen van de EU-instellingen aan het Parlement moet dieper worden ingegaan op het probleem van de financiële inmenging van Rusland in Belarus, onder meer in strategische sectoren, en informatie worden verstrekt over de activa van de entourage van Aleksandr Loekasjenko en corrupte oligarchen;

(aj) de EU moet de manipulatie van informatie door Rusland en pogingen om zich in democratische processen op EU-niveau en in haar lidstaten te mengen, aanpakken door de nodige instrumenten te onderzoeken en in te voeren om deze te bestrijden en aan te pakken;

(ak) in overeenstemming met het beginsel "democratie eerst" moet de EU de conditionaliteitsvereiste in haar betrekkingen met Rusland versterken door een dialoog of overeenkomst met Rusland na te streven over maatregelen die gericht zijn op de bescherming van de mensenrechten, de mediavrijheid en het houden van vrije verkiezingen, als een sterkere vereiste voor dialoog; de EU en haar lidstaten moeten ook hun projecten voor investeringssteun en economische samenwerking herzien (zoals het project Nord Stream 2 en de door Rosatom gebouwde kerncentrales), en moeten zich meer inspannen om de strategische investeringen van het Kremlin aan banden te leggen, die vaak afkomstig zijn uit lidstaten via de geldstromen van Russische oligarchen en bedrijven die zijn opgezet ter financiering van de kwaadaardige inmenging van Rusland en de verspreiding van corruptie in de EU; in dit verband moet de EU specifieke aandacht besteden aan de juridische regeling voor het dubbel staatsburgerschap en er bij Bulgarije en Malta op aandringen dat zij hun regelingen voor "gouden paspoorten" afschaffen; de EU dient ook geen gezamenlijke transactionele of zakelijke projecten uit te voeren zonder een voorafgaand politiek zorgvuldigheidsonderzoek op het gebied van transparantie, corruptie en politieke gevolgen, aangezien dergelijke projecten de solidariteit onder de lidstaten of met buurlanden van de EU niet in het gedrang mogen brengen, de uitvoering van projecten noch in Rusland, noch in de EU ten goede mag komen aan corrupte systemen, en de projecten geen negatieve gevolgen mogen hebben voor de mensenrechten of het milieu;

Donderdag, 16 september 2021

(al) tegelijkertijd moet de EU het beginsel "democratie eerst" toepassen bij haar herbeoordeling van de programma's voor financiële ondersteuning aan Rusland en investeringen in Rusland, waarbij onder meer de kredietverleningsmandaten van de financiële instellingen van de EU moeten worden herzien; in dezelfde geest moet de EU haar samenwerking met Rusland in verschillende vormen van buitenlands beleid evalueren en controleren of Rusland zijn verplichtingen ten aanzien van de Raad van Europa naleeft;

(am) de EU moet nieuwe drukmiddelen creëren om haar eis tot vrijlating van politieke gevangenen kracht bij te zetten; de EU moet eisen dat de Russische autoriteiten alle personen vrijlaten die om politieke redenen ten onrechte gevangen zijn gezet, met inbegrip van Aleksej Navalny, Aleksej Pichugin, Yuri Dmitriev en alle anderen die door het Memorial Human Rights Centre zijn aangemerkt als "politieke gevangenen" overeenkomstig de criteria die werden vastgesteld door de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa in resolutie 1900/2012; de EU moet elke kans aangrijpen om deze en andere schendingen van de vrijheid van meningsuiting onder de aandacht van de Russische autoriteiten te brengen, met name met betrekking tot de intimidatie en vervolging van en de fysieke aanvallen tegen politieke activisten, activisten van het maatschappelijk middenveld, journalisten en mensenrechtenactivisten in Rusland; de EU moet met klem vragen dat er een einde komt aan deze schendingen en dat deze worden onderzocht, en Rusland aanmanen om de daders ter verantwoording te roepen;

(an) de EU-instellingen moeten tijdens hoorzittingen in het Parlement regelmatig verslag uitbrengen over de situatie van politieke gevangenen in Rusland, nauwe contacten uitbouwen met en meer financiële steun toekennen aan Russische dissidenten, ngo's, maatschappelijke organisaties, mensenrechtenactivisten en onafhankelijke mediakanalen, en voortdurend alert zijn op de namen van politieke activisten in Rusland en de omstandigheden waaronder zij gevangen worden gehouden; de lidstaten mogen verder niet toestaan of het mogelijk maken dat politieke tegenstanders en asielzoekers worden uitgezet naar of uitgeleverd aan Rusland, waar hun leven en lichamelijke integriteit in gevaar is; de EU moet bovendien waar nodig de afgifte van noodvisa vergemakkelijken en een tijdelijke schuilplaats in haar lidstaten verstrekken;

(ao) de EU moet de mensenrechtensituatie in Rusland op de voet volgen, onder meer via monitoring van rechtszaken van organisaties van het maatschappelijk middenveld, politici van de oppositie en activisten door de EU-delegatie in Rusland en de ambassades van de lidstaten; de EU moet ook de wereldwijde EU-sanctieregeling voor de mensenrechten uitbreiden en deze regeling toepassen op mensenrechtenschendingen in alle gebieden die zijn getroffen door bevroren conflicten of illegaal bezette gebieden van de landen van het Oostelijk Partnerschap; tegelijkertijd moet de EU haar verbintenis op het gebied van gendermainstreaming in al het externe optreden van de EU nakomen en moet ze de fundamentele mensenrechten ondersteunen, onder meer door de strijd aan te binden tegen gendergerelateerd geweld, racisme, vreemdelingenhaat, haatmisdrijven, politiegeweld en andere vormen van discriminatie, en door te pleiten voor gendergelijkheid, vrouwenrechten, lhbti+-rechten en rechten voor minderheden in Rusland; de EU moet, waar mogelijk, onderdrukte inwoners van Rusland helpen, met name personen die worden gediscrimineerd op grond van leeftijd, godsdienst, ras, etniciteit, taalgroep of sociale groep, seksuele geaardheid, genderexpressie, genderidentiteit, geslachtskenmerken of op andere gronden; de EU moet tevens met Rusland gesprekken voeren over de behandeling van vrouwenrechtenactivisten, de vertegenwoordiging van vrouwen in de politiek en in het openbaar bestuur, de kansen voor vrouwen op de arbeidsmarkt en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten in Rusland; de EU moet voorts de vervolging, willekeurige detentie en foltering van lhbti +-personen in talrijke delen van de Russische Federatie veroordelen, de blijvende behoefte aan onderzoeken beklemtonen en pleiten voor de onmiddellijke vrijlating van alle gevangen in dergelijke situaties, met name in Tsjetsjenië; de EU moet de nadruk leggen op het verbod op "homoseksuele propaganda" dat de Russische regering voortdurend gebruikt om strafrechtelijke vervolgingen te rechtvaardigen; de EU moet, met de steun van de lidstaten, procedures voor asielaanvragen voor dergelijke slachtoffers vergemakkelijken, in overeenstemming met het Unie- en nationaal recht;

(ap) de EU moet haar vermogen verbeteren om sancties tegen de Russische autoriteiten, Russische oligarchen, aanhangers van president Poetin en hun familieleden op te stellen en aan te nemen vanwege hun schendingen van de mensenrechten of systematische onderdrukking van democratische krachten, minderheden, religieuze groepen en lhbti+-personen in Rusland; hiertoe moet de EU haar besluitvorming centraliseren door het aannemen van sancties te automatiseren in gevallen van ernstige mensenrechtenschendingen, en overwegen om in de Raad een regel voor de stemming met gekwalificeerde meerderheid in te voeren voor andere schendingen van de mensenrechten; de EU moet ook dringend een EU-sanctieregeling ter bestrijding van corruptie vaststellen, mogelijk naar het voorbeeld van de wereldwijde sanctieregeling voor corruptiebestrijding van het VK, ter aanvulling op de huidige wereldwijde EU-sanctieregeling voor de mensenrechten; in het geval van verdere escalatie moet de Unie eveneens sancties overwegen die zijn gericht op de financiering van de inlichtingendiensten, het leger en de olie- en gassector; in dat geval moet de EU een nieuw sanctiemechanisme voorbereiden, waarbij de voortzetting van de vijandige handelingen door de Russische Federatie ertoe zou leiden dat de energie-invoer van in Rusland gevestigde leveranciers op EU-niveau met een bepaald percentage zou worden verminderd, en waarbij EU-lidstaten tegelijkertijd zouden worden geholpen om het tekort op te vangen met behulp van maatregelen die stroken met de Europese Green Deal; de vermindering zou jaarlijks automatisch met hetzelfde percentage moeten worden verhoogd, totdat de Russische Federatie haar vijandige handelingen terugdraait;

(aq) de EU moet ngo's raadplegen om nuttige informatie te verzamelen voor haar sanctiebeleid, zodat deze organisaties haar op alomvattende wijze kunnen bijstaan bij het voorbereiden en onderzoeken van zaken; de lidstaten moeten de samenwerking op het gebied van contraspionage en informatie-uitwisseling onverwijld intensiveren teneinde Russische clandestiene netwerken in de EU aan het licht te brengen en te dwarsbomen;

(ar) de EU moet een begin maken met en bijdragen aan internationale onderzoeken naar de strafbare feiten van het regime van president Poetin tegen de Russische bevolking en naar die van het regime van de heer Loekasjenko in Belarus, in het kader van een platform tegen straffeloosheid en een EU-justitiehub; in het kader van die onderzoeken moet de EU een taskforce van adviseurs oprichten om nationale en internationale onderzoeken, rechtszaken en het opzetten van EU-tribunalen te ondersteunen en regelmatig verslag uit te brengen aan het Parlement over de situatie van de politieke vrijheid in Rusland;

(as) bovendien moet de EU inspanningen aanmoedigen en ondersteunen in nationale en internationale rechtsgebieden om strafrechtelijke procedures op te starten teneinde Russische militaire en paramilitaire groepen verantwoordelijk te stellen voor inbreuken en misdrijven, met in begrip van oorlogsmisdaden, die zijn begaan tegen burgers tijdens operaties in verschillende landen, zoals Syrië, de Centraal-Afrikaanse Republiek en Libië;

(at) de EU moet tevens een onafhankelijk en onpartijdig onderzoek eisen naar de moord op oppositieleider Boris Nemtsov en de daders daarvan berechten, overeenkomstig de aanbevelingen van de OVSE en de Raad van Europa;

(au) de EU moet voorts ongerechtvaardigde sancties tegen EU-ambtenaren in de sterkste bewoordingen veroordelen en de Russische autoriteiten oproepen deze sancties onverwijld op te heffen;

(av) indien de Russische parlementsverkiezingen van 2021 frauduleus worden bevonden en de organisatie ervan indruist tegen de democratische beginselen en het internationaal recht, moet de EU bereid zijn het parlement van Rusland niet te erkennen en overwegen te eisen dat Rusland uit internationale organisaties met parlementaire vergaderingen wordt gezet, met name uit de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa; daarnaast moet de EU elke poging van president Poetin veroordelen om na de afloop van zijn huidige en laatste mandaat als president op 7 mei 2024 in zijn functie aan te blijven, op basis van de grondwetswijzigingen van 2020, die door het Parlement zijn aangemerkt als onwettig;

(aw) de EU moet de Russische regering en Doema oproepen het rechtskader voor verkiezingen te herzien, onder meer met betrekking tot verkiezingswaarneming, teneinde pluralisme en vrije en eerlijke verkiezingen overeenkomstig internationale normen te bevorderen en een gelijk speelveld te creëren voor oppositiekandidaten;

(ax) tegelijkertijd moeten de lidstaten alle mogelijke maatregelen nemen om te vermijden dat hun burgers als internationale waarnemers deelnemen aan de parlementsverkiezingen van 2021 op de bezette Krim die door Rusland onrechtmatig worden georganiseerd; in dit kader moeten het Parlement en de nationale Parlementen alle activiteiten vermijden waarvan ten onrechte wordt beweerd dat het internationale waarneming betreft en er sancties tegen instellen; voorts moet de EU de illegale organisatie door Rusland van deze en verdere verkiezingen op de bezette Krim en in de bezette gebieden van de regio's Donetsk en Loehansk veroordelen en weigeren deze te erkennen;

Betrokkenheid bij de ondersteuning van de democratie — een prodemocratische samenleving in Rusland ondersteunen

(ay) de EU moet blijk geven van haar wil om haar betrekkingen met de bevolking van de Russische Federatie te verbeteren door een "boodschap aan de Russische bevolking" aan te nemen en bekend te maken;

(az) de EU moet rekening houden met verschillende mogelijke ontwikkelingen in de betrekkingen tussen de EU en Rusland, alsook met mogelijke ontwikkelingen in Rusland zelf; de EU moet in het bijzonder beschikken over een visie op en een strategie over haar toekomstige betrekkingen met een vrij, welvarend, vreedzaam en democratisch Rusland dat het internationaal recht, zijn internationale verplichtingen en de beginselen van goed nabuurschap volledig in acht neemt; een dergelijke strategie moet een breed aanbod omvatten met voorwaarden en stimulansen zoals visumliberalisering, investerings- en moderniseringsprogramma's voor vrijhandel en een strategisch partnerschap, dat onder meer gericht moet zijn op de stabiliteit van het continent en de volledige eerbiediging van de internationale grenzen ervan; de EU moet ook kenbaar maken welke potentiële voordelen zij bereid is te bieden in ruil voor de democratische transformatie van Rusland naar een coöperatief en volwaardig democratisch bestuurssysteem, waarbij de mensenrechten, fundamentele vrijheden en de op regels gebaseerde internationale orde in acht worden genomen, alsook voor een fundamentele wijziging van haar huidige buitenlands beleid en internationaal optreden;

(ba) de EU moet het maatschappelijk middenveld van Rusland steunen en interpersoonlijke contacten tussen burgers uit de EU en Rusland bevorderen, vooral omdat wereldwijd de meeste Schengenvisa toegekend worden aan Russische burgers, en dan vaak meervoudige visa voor meerdere jaren; vandaar moet de EU overwegen de visumprijzen en -barrières voor Russische burgers te verlagen en een doeltreffende voorlichtingscampagne te voeren om te laten zien dat de EU de Russische bevolking verwelkomt; de EU moet tevens haar uitwisselingsprogramma's tussen scholen en universiteiten en wetenschappelijke en culturele uitwisselingsprogramma's met Rusland uitbreiden en overwegen om zowel hoog- als laagopgeleide werknemers uit Rusland stage- en directe aanwervingsmogelijkheden aan te bieden; de EU moet alternatieven creëren en uitbreiden zodat politieke migranten uit Rusland in veilige en rechtszekere omstandigheden in de EU kunnen wonen; de EU moet bovendien op financieel en technisch vlak aanzienlijk meer bijstand verlenen aan vakbonden, onafhankelijke media en niet-gouvernementele en maatschappelijke organisaties, alsook haar maatregelen voor capaciteitsopbouw binnen de maatschappelijke sector in Rusland voldoende opschalen; voorts moet de EU financiële steun bieden aan studieprogramma's in de geesteswetenschappen aan Europese universiteiten, omdat die de Russische bevolking, en met name studenten, kunnen voorbereiden om deel te nemen aan de democratische transformatie van haar land;

(bb) de EU moet een volledige lijst vaststellen van alle instrumenten die beschikbaar zijn om contacten te onderhouden met de democratische gemeenschap in Rusland, die voorstellen kan omvatten die zijn uitgewerkt door de vele Russische organisaties van het maatschappelijk middenveld;

(bc) de EU moet het hoofd bieden aan de Russischtalige propaganda en desinformatiecampagnes van het regime van president Poetin in de EU, de landen van het Oostelijk Partnerschap en Rusland zelf, door onafhankelijke journalisten en mediakanalen die een alternatief bieden voor de desinformatie van het Kremlin te ondersteunen en meer armslag te geven, en moet steun uittrekken voor de oprichting van een vrije Russische televisieomroep die dag en nacht uitzendt; daarnaast moet de EU onafhankelijke media, journalisten en bloggers in Rusland ondersteunen teneinde alternatieve bronnen en kanalen te versterken die niet onder de controle van het Kremlin staan;

(bd) de EU moet handelen om de druk op onafhankelijke media tegen te gaan, onder meer door een EU-fonds voor democratische media op te richten ter ondersteuning van onafhankelijke media wereldwijd, met inbegrip van Rusland; de EU moet ook meer doen voor de ondersteuning en versterking van onafhankelijke journalisten en mediakanalen die een alternatief bieden voor de desinformatie van het Kremlin zonder welke Rusland niet democratisch, welvarend en vrij kan zijn; in dit verband moet de EU onafhankelijke mediakanalen, zoals Meduza en Radio Free Europe/Radio Liberty ondersteunen, in het licht van de lastige en onpraktische "wetten inzake buitenlandse agenten", die door de Russische autoriteiten zijn ingevoerd om de vrije meningsuiting en onafhankelijke journalistiek te onderdrukken;

(be) de Delegatie van het Parlement in de Parlementaire Samenwerkingscommissie EU-Rusland moet de taak op zich nemen om belangwekkende personen te identificeren die een leidersrol spelen in de Russische maatschappij en die zouden openstaan voor de totstandbrenging van een constructieve en ononderbroken dialoog en het opstellen van een plan voor publieke contacten met het maatschappelijk middenveld, universiteiten, belangrijkste wetenschappelijke en culturele instellingen, ngo's, politieke bewegingen en artistieke en intellectuele kringen in Rusland;

(bf) de EU moet er rekening mee houden dat in het tijdperk van Vladimir Poetin de goedkeuring van Josef Stalin onder de Russische bevolking is gestegen tot het hoogste niveau ooit, waarbij 70 % van de bevolking gelooft dat Stalin een positieve rol heeft gespeeld in de Russische geschiedenis; de EU moet erkennen dat dit het gevolg is van het beleid van Poetin van "stalinisatie van het bewustzijn van de massa" en van onderdrukking van onafhankelijke historici; de EU moet erop aandringen dat de Sovjetarchieven toegankelijk worden gemaakt voor academici en onderzoekers en dat nadere gegevens over de genocidedaden van stalinisten tegen Russen en andere naties van de Sovjet-Unie en haar satellietstaten openbaar worden gemaakt, met inbegrip van dossiers betreffende de misdadige militaire operatie Augustów;

(bg) de VN heeft internettoegang tot een mensenrecht verklaard en in dit verband moet de EU de pogingen van het Kremlin veroordelen om de toegang van de Russische bevolking tot het internet te blokkeren, te controleren, te censureren en hen er zelfs van te isoleren; de EU moet wereldwijde IT bedrijven oproepen om rekening te houden met deze ondemocratische inspanningen bij het overwegen van activiteiten op de Russische markt;

(bh) tot slot moet de EU een bindend rechtskader tot stand brengen dat haar in staat stelt krachtig te reageren op campagnes die gericht zijn op het ondermijnen van de democratie of rechtsstaat, onder meer met behulp van gerichte maatregelen tegen diegenen die verantwoordelijk zijn voor dergelijke campagnes; de EU moet ook doeltreffende strategieën ontwikkelen op het gebied van digitaal beleid om technologische normen en het open internet aan te wenden om vrije ruimten te ondersteunen en onderdrukkende technologieën te beperken; de EU moet bijgevolg steun verlenen aan opensourcetechnologieën, diensten voor beveiligde communicatie, gedecentraliseerde platforms en nieuwe, laagdrempelige en aantrekkelijke socialemediaplatforms met privacybescherming voor de Russische bevolking, en tegelijkertijd de mondiale technologische normen op het gebied van privacy uitbreiden, ethische en wettelijke normen tot stand brengen die een duidelijk signaal geven met betrekking tot de bevordering van de

bescherming van de grondrechten, werken aan een internationaal verbod op technologieën voor grootschalige controle en invasieve systemen met sociale scoreborden, en aandringen op het uitbannen van autonome wapensystemen;

Betrokkenheid bij de ondersteuning van de Russische bevolking en de Russische democratie — het succes van het Oostelijk Partnerschap als inspiratiebron voor de Russische bevolking

(bi) de EU moet het Oostelijk Partnerschap blijven versterken met als doel het bevorderen van de democratie, de rechtsstaat, de fundamentele vrijheden en de mensenrechten, alsook regionale samenwerking en goede betrekkingen met de buurlanden; de EU kan met name tijdens de komende Conferentie over de toekomst van Europa een strategie voor versterkte samenwerking voorstellen, om zich voor te bereiden op een nieuw elan voor Europese integratie voor het oostelijke nabuurschap van de EU en om de succesvolle ontwikkeling van EU-gezinde landen van het Oostelijk Partnerschap te bevorderen, die als voorbeeld zou dienen en de Russische bevolking zou stimuleren om de democratie te ondersteunen; daarom moet de EU de landen van het Oostelijk Partnerschap een realistisch perspectief op EU-lidmaatschap bieden, zodat zij gemotiveerd blijven om verdere hervormingen door te voeren;

(bj) de EU moet Oekraïne, Georgië, Moldavië, Armenië, Azerbeidzjan en Belarus blijven ondersteunen bij het voldoen aan de politieke, democratische, sociale en juridische criteria van de Unie waarop de Verdragen en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie zijn gebaseerd;

(bk) tot slot moet de EU aandringen op een ambitieuzere strategie voor de integratie van de landen van het Oostelijk Partnerschap die een associatieovereenkomst met de EU hebben gesloten; op die manier zal de EU de met de EU geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap motiveren om EU-hervormingen door te voeren, onder meer door deze landen een model te bieden dat gebaseerd is op het "alles behalve de instellingen"-model waarbij zij van alle voordelen van EU-integratie kunnen profiteren, zoals toegang tot het gemeenschappelijk EU-beleid, het openstellen van financiële EU-middelen en toegang tot het EU-rechtsgebied, terwijl de deur naar een toekomstig EU-lidmaatschap open blijft;

2. verzoekt zijn Voorzitter deze aanbeveling te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de regeringen en parlementen van de landen van het Oostelijk Partnerschap en van de G7, de Raad van Europa, de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa alsook de president, de regering en het parlement van de Russische Federatie.